

Brüsszel, 2021. november 19.
(OR. en)

14126/21

RECH 520
COMPET 846

FELJEGYZÉS

Küldi:	az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész)
Címzett:	a Tanács
Tárgy:	Következtetések az Európai Kutatási Térség (EKT) jövőbeli irányításáról <i>Jóváhagyás</i>

1. A Tanács 2020. december 1-jén következtetéseket hagyott jóvá az új Európai Kutatási Térségről (EKT), amelyekben felszólította a tagállamokat és a Bizottságot, hogy 2021-ben dolgozzanak ki egy többszintű irányítási modellt az új EKT megvalósítása érdekében.
2. Az elnökség az új EKT új irányítási modelljének kidolgozása érdekében tanácsi következtetéstervezetet készített az EKT jövőbeli irányításáról. A kutatási munkacsoport a 2021. szeptember 13-i, október 7-i és 25-i, valamint november 8-i és 11-i ülésén megvizsgálta a következtetéstervezetet.
3. Az Állandó képviselők Bizottsága 2021. november 17-én megvizsgálta a tanácsi következtetéstervezetet szövegét. Miután az elnökség kompromisszumos javaslatot terjesztett elő „A zöld átalakulást elősegítő EKT” elnevezésű EKT-szakpolitikai tevékenységgel (19. oldal, a mellékletben szereplő 11. EKT-tevékenység) kapcsolatos, utolsó lezáratlan kérdés rendezése céljából, november 18-án az összes vizsgálati fenntartást visszavonták.

4. A lengyel és a magyar delegáció jelezte, hogy a Tanácsnak a következtetéstervezetet elfogadó ülése jegyzőkönyvében nyilatkozatot kíván rögzíteni a „nemek közötti egyenlőségre” utaló szövegrészekkel kapcsolatban (14126/21 ADD1).
 5. A fentiekre figyelemmel felkérjük a Tanácsot (Versenyképesség), hogy hagyja jóvá az e feljegyzés mellékletében foglalt következtetéstervezetet.
-

TERVEZET

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

AZ EURÓPAI KUTATÁSI TÉRSÉG (EKT) JÖVŐBELI IRÁNYÍTÁSÁRÓL

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE

- az Európai Kutatási Térség tanácsadói struktúrájának felülvizsgálatáról szóló, 2015. decemberi következtetéseire¹, amelyekben újólag hangsúlyozta, hogy az EKT és az EKT-menetrend koherens és eredményes megvalósításának biztosításához fontos egy jól működő tanácsadói struktúra megléte;
- az Európai Kutatási Térség tanácsadói struktúrájára vonatkozó, 2019. évi cselekvési tervvel kapcsolatos, az Európai Kutatási Térséggel és Innovációval Foglalkozó Bizottság (ERAC) által 2020 decemberében kiadott jelentésre² és az abban levont tanulságokra, valamint az EKT jövőjéről szóló, 2019. decemberi ERAC-véleményre³;
- az új Európai Kutatási Térségről szóló, 2020. decemberi következtetéseire⁴, amelyekben az új EKT-t olyan kutatóközpontú, értékalapú, kiválóság- és hatásorientált területként határozza meg, amelyen belül a kutatók, a tudás és a technológia támogatásban részesülnek és szabadon mozoghatnak, és amelyekben felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az új EKT megvalósítása érdekében 2021-ben dolgozzák ki az EKT szakpolitikai programját és többszintű irányítási modelljét, figyelembe véve az „Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában” című, 2020. szeptemberi bizottsági közlemény irányításra vonatkozó elemeit⁵;

¹ 14875/15.

² ERAC 1212/20.

³ ERAC 1201/20.

⁴ 13567/20.

⁵ 11400/20 + ADD1.

AZ EKT IRÁNYÍTÁSÁNAK ÚJ KONTEXTUSA

1. TUDATÁBAN VAN annak, hogy felül kell vizsgálni és meg kell reformálni az EKT irányítási keretét annak érdekében, hogy az tükrözze a kutatást és innovációt (K+I) érintő megváltozott szakpolitikai környezetet, előmozdítva ezáltal a tudományos vezető szerepünk biztosításához szükséges beruházásokat és reformokat, valamint tisztában van azzal, hogy hatékonyabban ki kell használni a K+I-ben a társadalom és a gazdaság számára rejlő lehetőségeket;
2. TISZTÁBAN VAN a K+I szerepének általános társadalmi elismertségével és azokkal a növekvő elvárásokkal, amelyek a K+I-hez és eredményeinek a jelenlegi és jövőbeli társadalmi, környezeti és gazdasági – többek között a Covid19-világjárvány és az éghajlatváltozás által okozott – problémák megoldása céljából való hasznosításához kapcsolódnak, ami egy megújított, erősebb és koherensebb európai kutatási és innovációs politika szükségességét is maga után vonja; ISMÉTELTEN HANGSÚLYOZZA, hogy továbbra is fontosak a tudásvágy által vezérelt alapkutatások, és FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az új EKT megvalósításának előfeltételeként teremtsenek egyensúlyt a „küldetésorientált”, illetve a „tudásvágy által vezérelt” kutatásokba irányuló K+I-közberuházások között;
3. TUDATÁBAN VAN annak, hogy az EKT keretében meghatározott célok és célértékek eléréséhez előrettekintő elemzésre, a K+I szakpolitikai kezdeményezések prioritizálására, nagyobb politikai szerepvállalásra, valamint az elvi szintű döntések uniós, nemzeti és regionális szintű koordináció révén történő, hatékonyabb gyakorlati megvalósítására van szükség;
4. fontosnak TARTJA az Unió és a társult országok közötti különleges partnerséget, valamint az EKT megvalósítása terén az érdekelt felekkel folytatott együttműködést; EGYETÉRT azzal, hogy az irányító testületekbe eseti alapon kell bevonni a társult országokat és az érdekelt feleket – az EKT megvalósításában betöltött szerepük figyelembevételével –, valamint az érintett harmadik országokat; és ÚJÓLAG HANGSÚLYOZZA, hogy a harmadik országokkal folytatott együttműködésnek közös alapvető értékeken és elveken kell alapulnia, beleértve a kiegyensúlyozott kölcsönösséget és a tudományos élet szabadságának tiszteletben tartását is;

5. HANGSÚLYOZZA, hogy az EKT-politika ágazatokon átívelő dimenziói olyan alapvető jellemzők az EKT irányítása szempontjából, amelyek a szakpolitikai tevékenységekkel kapcsolatban közös szerepvállalást és közös irányvonalak követését teszik szükségessé; HANGSÚLYOZZA, hogy a K+I alapvetően fontos a zöld átállás, a digitális transzformáció és más, ágazatokon átívelő szakpolitikai célok megvalósításához, és hozzá kell járulnia a vonatkozó szakpolitikák kialakításához és végrehajtásához, amihez javítani kell az ilyen ágazati szakpolitikákkal való koordinációs kapcsolódási pontokat és tudáscserét uniós és nemzeti szinten;
6. KIEMELI azt a szerepet, amelyet a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek, az uniós kutatási és innovációs keretprogram és a kohéziós politikai eszközök tölthetnek be az új EKT támogatása terén;
7. EMLÉKEZTET annak fontosságára, hogy a K+I-politikák kialakítása, végrehajtása és nyomon követése során általánosan érvényesítsék a nemek közötti egyenlőség szempontját, és TUDOMÁSUL VESZI a K+I terén a nemek közötti egyenlőségről szóló ljubljanai nyilatkozat hozzájárulását a vonatkozó EKT-tevékenységhez;

MEGÚJÍTOTT EKT-IRÁNYÍTÁS ÉS SZAKPOLITIKAI DÖNTÉSHOZATAL

8. KIEMELI, hogy az új EKT és prioritásai szükségessé teszik az EKT jelenlegi irányításának átfogó átalakítását az erőforrások olyan racionalizálása és a hatékony végrehajtást szolgáló kapacitások olyan megerősítése érdekében, amely az intézményközi egyensúlynak, a szubszidiaritás elvének és a K+I területére vonatkozó hatásköröknek a tiszteletben tartása mellett valósul meg; TUDATÁBAN VAN annak, hogy az EKT új irányításának többek között az alábbiakon kell alapulnia:
 - a) az európai kutatási és innovációs paktum, amely meghatározza a K+I-vel kapcsolatos, az új EKT szempontjából irányadó alapvető értékeket és elveket, az EKT-tevékenységek prioritást jelentő területeit és a szakpolitikai koordináció mechanizmusait;
 - b) az EKT-ra vonatkozó szakpolitikai menetrend, amelynek célja, hogy hozzájáruljon a kutatási és innovációs paktum prioritást jelentő területeihez, és amely ismerteti a kitűzött célok elérése érdekében uniós szinten meghatározott és koordinált, önkéntes EKT-tevékenységeket;

Az EKT-ra vonatkozó szakpolitikai menetrend és az EKT-tevékenységek

9. HANGSÚLYOZZA, hogy az új EKT megvalósításához az EKT-ra vonatkozó olyan szakpolitikai menetrendre van szükség, amely biztosítja valamennyi érintett szereplő elkötelezettségét, figyelembe veszi a nemzeti és regionális szakpolitikai környezetek sokféleségét, és testre szabott és önkéntes megközelítést alkalmaz. Ezt a menetrendet a Tanácsnak háromévente kell jóváhagynia, elismerve ugyanakkor egyes intézkedések hosszabb távú jellegét;
10. Az EKT-tevékenységeket az EKT-re vonatkozó szakpolitikai menetrend határozza meg az új EKT hatásának, hitelességének és hatékonyságának biztosítása érdekében, és tényleges végrehajtásuknak a következő kritériumok teljesítésére kell irányulnia:
 - relevancia: a tevékenységeknek a kutatási és innovációs paktumról szóló tanácsi ajánlásban meghatározott prioritási területek legalább egyikére kell irányulniuk, és biztosítaniuk kell az együttes fellépés egyértelmű hozzáadott értékét;
 - életképesség: egyértelműen meg kell határozni e tevékenységek célját, ütemezését, mérföldköveit, résztvevőit és finanszírozását, valamint az EKT megvalósításához való várható hozzájárulásukat;
 - elkötelezettség: a tevékenységeket illetően biztosítani kell az uniós tagállamok legalább felének az elkötelezettségét, mivel így módon biztosítható az a kritikus tömeg, amely széles körű politikai támogatást biztosít és olyan lehetőségeket eredményez, amelyek a részt vevő tagállamokon túl az összes tagállam javát szolgálják;
11. JÓVÁHAGYJA az EKT 2022–2024-es időszakra szóló, a mellékletben szereplő közös szakpolitikai menetrendjét, azt olyan dinamikus dokumentumnak TARTJA, amelyet a Tanács a menetrend teljes időtartama alatt kiigazíthat, és FELKÉRI a Bizottságot és a tagállamokat, hogy adott esetben a társult országokkal, az érdekelt felekkel és az érintett harmadik országokkal együttműködésben hajtsák végre azt;

12. FELKÉRI a Bizottságot, hogy nyújtson be magyarázó dokumentumokat a mellékletben szereplő valamennyi EKT-tevékenységre vonatkozóan, és FELKÉRI az ERAC-ot, hogy ennek alapján 2022 áprilisáig fejtse ki véleményét az EKT szakpolitikai menetrendjéről annak érdekében, hogy a tagállamok és adott esetben a társult országok 2022 első félévében azonosítani tudják azokat az EKT-tevékenységeket, amelyekben részt kívánnak venni; FELSZÓLÍTTJA a tagállamokat és FELKÉRI a társult országokat, hogy nyújtsanak tájékoztatást a tevékenységek nemzeti szintű hasznosításáról; HANGSÚLYOZZA, hogy az egyes tagállamok és társult országok feladata annak meghatározása, hogy nemzeti szinten hogyan kell kezelni azokat az EKT-tevékenységeket, amelyekben részt vesznek; FELKÉRI a tagállamokat és a társult országokat, hogy határozzák meg azt az optimális nemzeti eljárást, amelynek keretében tájékoztatást nyújtanak az EKT-szakpolitika online platformján a kiválasztott EKT-tevékenységek és EKT-prioritások szempontjából releváns intézkedésekről – többek között a lehetséges reformokról és beruházásokról –, beleértve azokat is, amelyek a kiválasztott nemzeti szakpolitikai eszközökben – amennyiben vannak ilyenek –, például stratégiákban, nemzeti cselekvési tervekben vagy ütemtervekben szerepelnek;

Az EKT irányítási struktúrája

13. EGYETÉRT abban, hogy a Tanács által az EKT irányításában betöltött döntéshozatali és szakpolitikai irányítási szerep magában foglalja különösen az európai kutatási és innovációs paktumról szóló tanácsi ajánlás formájában nyújtott hosszú távú iránymutatásnak, valamint az EKT szakpolitikai menetrendje formájában megfogalmazott középtávú prioritásoknak a jóváhagyását – mindezek elvben a Bizottság kezdeményezéseire épülnek –, valamint az említetteknek az EKT szakpolitikai menetrendjének féléves értékelésére, illetve az európai kutatási és innovációs paktum értékelésére válaszul végzett felülvizsgálatát; FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy rendszeresen – többek között a Tanács előkészítő szervein keresztül – tájékoztassa a Tanácsot az EKT-fórum által végzett munkáról; EMLÉKEZTET a Tanács azon szerepére, hogy az EKT-val és a K+I-vel kapcsolatban bármikor további politikai iránymutatást nyújtson olyan kezdeményezések révén, mint a tanácsi következtetések és a tanácsi állásfoglalások;

14. FELKÉRI a Tanács elnökségeit, hogy – adott esetben az EKT érintett irányító szerveinek munkájára építve – fontolják meg az EKT-val kapcsolatos miniszteri konferenciák szervezését az EKT alakulásának megalapozása céljából⁶;
15. ÚJÓLAG MEGERŐSÍTI az Európai Kutatási Térséggel és Innovációval Foglalkozó Bizottság (ERAC) mint olyan közös, magas szintű stratégiai szakpolitikai tanácsadó bizottság jelentőségét, amely a kutatással és az innovációval kapcsolatos stratégiai szakpolitikai kérdésekben korai tanácsadást nyújt a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak; TUDATÁBAN VAN annak, hogy az ERAC részére olyan megbízatást kell adni, amely lehetővé teszi a számára, hogy tanácsot adjon az európai és nemzeti K+I-szakpolitika stratégiai irányvonalaival kapcsolatban; AJÁNlja, hogy a módosított megbízatás kiterjedjen többek között a következőkre:
- tanácsadás a stratégiai szakpolitikai irányvonalakra, valamint az uniós és nemzeti – többek között regionális – K+I-szakpolitikák finomítását szükségessé tevő jövőbeli tendenciákra vonatkozóan, így többek között a jelenlegi és a következő uniós K+I-keretprogramot és az egyéb releváns K+I-központú uniós kezdeményezéseket illetően;
 - az EKT szakpolitikai menetrendje aktualizálásának a kezdeményezése olyan korai stratégiai tanácsadással, amely a folyamatban lévő EKT-tevékenységek terén elért eredmények figyelembevételén is alapul;
 - az EKT szakpolitikai menetrendjének a kritériumait teljesítő új szakpolitikai igények megfontolása és az azokkal kapcsolatos tanácsadás a menetrend végrehajtásának teljes időszakában;
 - interakció az egyéb releváns szakpolitikai területeken, például a felsőoktatás és az ipar területén működő, hasonló szintű irányítási és koordinációs struktúrákkal;

⁶ 14989/18 és 13567/20.

16. ELISMERI az EKT-fórum és lehetséges alcsoportjai mint a Bizottság által létrehozott olyan szerv szerepét, amely arra hivatott, hogy az EKT szakpolitikai menetrendjének hatékony végrehajtása érdekében fokozza a koordinációt, segítve a Bizottságot és a tagállamokat az EKT-tevékenységek végrehajtásában; úgy VÉLI, hogy az EKT-fórumnak:

- részt kell vennie az EKT szakpolitikai menetrendjének jövőbeli aktualizálásával kapcsolatos bizottsági kezdeményezések kialakításában, és koordinációs szerepet kell betöltenie a Bizottság és a tagállamok között e kezdeményezések előkészítése során, valamint meg kell vitatnia az egyéb szakpolitikákkal való összehangolás kérdését;
- részt kell vennie az EKT-tevékenységek kialakításában és koordinálnia kell e tevékenységek végrehajtását a Bizottság, a tagállamok, valamint – eseti alapon – a társult országok, az érdekelt felek és az érintett harmadik országok között;
- az EKT-eredménytábla és az EKT szakpolitikai platformján keresztül benyújtott információk alapján elemeznie kell az EKT szakpolitikai menetrendje végrehajtásának nyomon követését és értékelését, és közre kell működnie a Tanácsnak benyújtandó jelentés elkészítésével kapcsolatban a Bizottság által végzett munkában;
- változatos módokon – adott esetben az Unió támogatásával – segítse elő további javasolt EKT-tevékenységek kidolgozását, valamint a nemzeti EKT-szakpolitikákkal és -intézkedésekkel kapcsolatos legjobb gyakorlatok cseréjét;

TOVÁBBI LÉPÉSEK

17. FELKÉRI a Bizottságot, hogy 2021 végéig hozza létre az EKT-fórumot; ÚGY VÉLI, hogy az a tény, hogy az EKT-fórum társelnöki tisztét a Bizottság és egy tagállami képviselő tölti be, fokozott felelősségvállaláshoz és hatékonyabb végrehajtáshoz fog vezetni a megújított EKT-t illetően; ehhez hasonlóan az alcsoportok társelnökségét is elláthatja a Bizottság és/vagy egy tagállam vagy – amennyiben arról az EKT-fórum megállapodik, egy társult ország vagy egy érdekelt fél képviselője;

18. FELKÉRI a Bizottságot, hogy 2022 közepéig nyújtson be a Tanácsnak egy, az EKT-fórummal közösen megtervezett, az EKT végrehajtására vonatkozó nyomkövetési és értékelési keretet, és az EKT-fórum által folytatott megbeszélések alapján adjon félidős tájékoztatást az EKT szakpolitikai programja végrehajtásának előrehaladásáról; EMLÉKEZTET arra, hogy az ERAC-ot bármikor felkérhetik tanácsadásra e kezdeményezésekkel kapcsolatban;
19. JAVASOLJA, hogy amikor az EKT-fórum bizonyos ülésein vagy azok egyes konkrét napirendi pontjai keretében az EKT szakpolitikai programjára vonatkozó bizottsági kezdeményezés előkészítése történik, a részvétel korlátozódjon a Bizottság, illetve a tagállamok képviselőire, az érdekelt felekkel és a társult országokkal, valamint az érintett harmadik országokkal folytatott konzultáció mellett;
20. JAVASOLJA, hogy az EKT üléseinek előkészítése céljából az EKT-fórumon belül hozzanak létre egy irányítóbizottságot, amely a Bizottságból, valamint a Tanács soros elnökségi triójának, illetve az azt követő elnökségi triónak a képviselőiből áll; JAVASOLJA, hogy az irányítóbizottság javaslata alapján az EKT-fórum a lehetőségekhez mérten következetes megközelítést alkalmazzon a társult országoknak, az érintett harmadik országoknak és az érdekelt feleknek a munkájába való bevonása tekintetében;
21. ÚGY VÉLI, hogy az érdekelt feleket mind uniós, mind nemzeti szinten módszeresebben kell bevonni az EKT megvalósításába; KIEMELI, hogy a nemzeti érdekelt felek részvételét nemzeti szinten kell biztosítani; az EKT-fórumnak és lehetséges alcsoportjainak a munkája tekintetében FELKÉRI a Bizottságot, hogy rendelkezzen arról, hogy az EKT-fórum:

- biztosítsa, hogy ülésein reprezentatív módon részt vegyenek a következő hét kategóriába tartozó érdekelt feleket képviselő, uniós szintű ernyőszervezetek vagy más, uniós szinten releváns megfelelő képviseleti szervezetek: egyetemek és más felsőoktatási intézmények, kutatási és technológiai tevékenységet végző szervezetek, K+I-intenzív vállalkozások, beleértve a kkv-kat, az egyéni kutatókat és az innovátorokat – pályafutásuk korai és középső szakaszában is –, kutatási infrastruktúrák, a K+I-t finanszírozó szervezetek, valamint tudományos akadémiák;
- figyelembe véve a vonatkozó tematikus kérdéseket, hozza létre az érdekelt felek nyitott, online és önkéntes nyilvántartását annak érdekében, hogy a nagyobb átláthatóság révén könnyebbé váljon az EKT-fórum és annak adott esetben létrehozandó alcsoportjai munkájában részt vevő EKT-érdekeltek azonosítása;
- a K+I szakpolitikák lehetséges reformjainak valamennyi releváns szinten történő megvitatása során tartsa szem előtt az állami és magán kutatási szervezetek és felsőoktatási intézmények intézményi autonómiáját;

22. EGYETÉRT abban, hogy felül kell vizsgálni az ERAC megbízatását annak érdekében, hogy az tükrözze az EKT új irányítását, ideértve azt is, hogy a tagság a K+I szakpolitikákért magas szintű végrehajtói felelősséggel rendelkező tagállami képviselőkre korlátozódjon;
- TUDATÁBAN VAN annak a hozzáadott értéknek, amelyet az jelent, hogy az ERAC társelnöki feladatait a tagállamok és a Bizottság képviselői látják el, és JAVASOLJA a társult országok és az érintett harmadik országok, külső szakértők és érdekelt felek meghívását egyes ERAC-ülések bizonyos napirendi témáinak megvitatására; JAVASOLJA, hogy a soros és a soron következő tanácsi elnökségi trió képviseltesse magát az ERAC irányítóbizottságában, amely kiválasztja és előkészíti az ERAC stratégiai megbeszéléseinek témáit, szükség esetén az ERAC ad hoc munkacsoportjai támogatásával, és amely adott esetben épít az EKT-fórum munkájára;
23. ÚGY VÉLI, hogy az EKT-tevékenységek végrehajtása során az alapvető megközelítés az kell, hogy legyen, hogy megfelelően indokolt esetben létrejönnek az EKT-fórum korlátozott ideig működő, eredményközpontú és célkitűzésekhez kötött alcsoportjai;

24. JAVASOLJA, hogy a kutatási infrastruktúrák és a K+I partnerségek területén folytatott kutatási és innovációs szakpolitika koordinációja és végrehajtása érdekében az állandó irányítási struktúrák – a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma (ESFRI), a partnerségekkel foglalkozó tudásközpont és az európai nyílt tudományosadat-felhő (EOSC) irányítóbizottsága – továbbra is a Bizottság független szakértői csoportjaiként folytassák munkájukat, azt szorosan összehangolva az EKT-fórummal és rendszeresen tájékoztatva a fórumot; HANGSÚLYOZZA, hogy ezeknek a struktúráknak szem előtt kell tartaniuk az EKT irányításának megújított megközelítését, beleértve annak lehetőségét is, hogy a Bizottság és/vagy a tagállamok képviselői elnöki vagy társelnöki tiszttet töltsenek be;
25. KIEMELI, hogy a kutatási infrastruktúrák – köztük az e-infrastruktúrák – minden szinten integráló és strukturáló szerepet játszanak az európai tudás- és innovációs ökoszisztémában, NYUGTÁZZA a 2021-ben elfogadott ESFRI-ütemtervet, ÜDVÖZLI az európai kutatási infrastruktúra-konzorcium (ERIC) jogi keretének folyamatban lévő értékelését, és ÚJÓLAG MEGERŐSÍTI a Bizottsághoz intézett azon felkérését, hogy 2022-ig nyújtsa be az ERIC következő végrehajtási jelentését;
26. EGYETÉRT abban, hogy az EKT-hez kapcsolódó meglévő csoportok – az ERAC szakosodott formációi: a közös programozással foglalkozó magas szintű csoport (GPC), a nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés stratégiai fóruma (SFIC), továbbá az emberi erőforrásokkal és a mobilitással, a kutatás és az innováció nemekkel összefüggő vonatkozásaival, valamint a nyílt tudománnyal és innovációval foglalkozó állandó munkacsoport – megszűnjenek mint a Tanács hatáskörébe tartozó csoportok; JAVASOLJA, hogy munkájukat vegyék figyelembe, és amennyiben az EKT-fórumon belül így döntenek, folytassák azt az EKT-fórumon belül, amennyiben az hozzájárul az új EKT szakpolitikai program végrehajtásához;
27. TUDATÁBAN a „kutatás és az innováció globális megközelítéséről – Európa nemzetközi együttműködésre irányuló stratégiája egy változó világban” című tanácsi következtetéseken vázolt, a K+I-vel kapcsolatos új globális megközelítésnek, JAVASOLJA az EKT-fórum egy állandó al csoportjának létrehozását – melynek társelnökségét a tagállamok és a Bizottság látják el –, hogy figyelembe vegyék és folytassák az SFIC által végzett munkát;

28. FELKÉRI a tagállamokat, valamint a társult és egyéb érintett harmadik országokat, hogy nemzeti és/vagy regionális szinten biztosítsanak megfelelő erőforrásokat az EKT-tevékenységek és -prioritások végrehajtásához, nyomon követéséhez és értékeléséhez; SÜRGETI a Bizottságot, hogy az online szakpolitikai platform megvalósítása, valamint a tagállamok és a Bizottság közötti kétoldalú párbeszédnek lebonyolítása során törekedjen a bürokrácia és az adminisztratív terhek csökkentésére.
-

AZ EKT SZAKPOLITIKAI PROGRAMJA, 2022–2024

A jelen EKT szakpolitikai program tartalmazza a 2022 és 2024 közötti időszakra vonatkozó önkéntes EKT-tevékenységek katalógusát, amelyek hozzájárulnak az európai kutatási és innovációs paktumról szóló tanácsi ajánlásban meghatározott kiemelt területekhez. Első lépésként szolgál a paktumban meghatározott kiemelt területeken történő átfogó intézkedéshez. A tagállamok és a társult országok felkérést kapnak, hogy határozzák meg, mely tevékenységekben kívánnak részt venni, és határozzák meg, hogy ezeket nemzeti szinten hogyan kell megvalósítani. Az EKT szakpolitikai program ezt követő kiadásai hosszú távon bővítik majd e tevékenységeket.

A program elsősorban a Bizottság „Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában” című közleményére, a Tanács 2020. decemberi, az új Európai Kutatási Térségről szóló, 2021. májusi, „az Európai Kutatási Térség elmélyítése: vonzó és fenntartható kutatói életpályák és munkafeltételek biztosítása a kutatók számára” című, valamint 2021. szeptemberi, a kutatás és az innováció globális megközelítéséről szóló következtetéseire épül.

A következő EKT-tevékenységek a kutatási és innovációs paktum kiemelt területei szerint vannak csoportosítva:

Prioritási terület: a tudás valóban működő belső piacának elmélyítése

EKT-tevékenységek	Eredmények
1. A tudás nyílt megosztásának és a kutatási eredmények további felhasználásának lehetővé tétele, többek között az európai nyílt tudományosadat-felhő fejlesztésével	• A nyílt tudomány elveinek alkalmazása és a nyílt tudománnyal kapcsolatos bevált gyakorlatok azonosítása • Az európai nyílt tudományosadat-felhő alapelemeinek és szolgáltatásainak kiépítése és a meglévő európai adatinfrastruktúrák összevonása, a kutatási adatok interoperabilitásának megvalósítása érdekében • Nyomonkövetési mechanizmus létrehozása az európai nyílt tudományosadat-felhővel kapcsolatos adatok gyűjtésére és a beruházások, szakpolitikák, digitális kutatási eredmények, nyílt tudományos készségek és infrastrukturális kapacitások referenciaértékekkel való összevetésére
2. Javaslat készítése a szerzői jogokkal és adatokkal kapcsolatos, a kutatás céljaira megfelelő uniós jogalkotási és szabályozási keretre	• A közfinanszírozású K+I eredményeihez, valamint a publikációkhoz és az adatokhoz való tudományos célú hozzáférés és azok tudományos célú további felhasználása előtt álló akadályok és kihívások azonosítása, továbbá a kutatásra gyakorolt lehetséges hatások meghatározása a szerzői jogokkal és adatokkal kapcsolatos uniós jogalkotási és szabályozási keretek szerinti vonatkozó rendelkezések, valamint a releváns intézményi és nemzeti kezdeményezéseknek az elemzése révén • Jogalkotási és nem jogalkotási intézkedésekre irányuló javaslatok elkészítése a szerzői jogokkal és az adatokkal kapcsolatos uniós jogalkotási és szabályozási keretek javítása érdekében
3. Lépések a kutatási, kutatói és intézményi értékelési rendszer reformja felé ezek minőségének, teljesítményének és hatásának javítása érdekében	• Egy modern kutatásértékelési rendszer bevezetése előtt álló nemzeti és transznacionális szintű jogi és adminisztratív akadályok elemzése • A kutatásokat finanszírozó és végző olyan európai szereplők koalíciójának létrehozása, amelyek európai és nemzetközi szinten lebonyolított széles körű és inkluzív konzultációkat követően megállapodnak a kutatásértékelés új megközelítéséről • A koalíció végrehajtási tervének elkészítése az új megközelítés bevezetésére, beleértve a különböző területeken folytatandó kísérleti projekteket is

4. A vonzó és fenntartható kutatói életpályáknak, a tehetségek kiegyensúlyozott cirkulációjának, valamint a nemzetközi, transzdiszciplináris és ágazatközi mobilitásnak az előmozdítása az EKT-n belül	• A kutatói életpályára vonatkozó európai keretrendszer és egy olyan eszköztár kidolgozása, amely támogató intézkedéseket tartalmaz a kutatói életpályák vonzerejének a tudományos életben és azon túl történő növelése érdekében • A kutatói életpályák megfigyelőközpontjának elindítása • Az európai kutatói charta és magatartási kódex felülvizsgálata • Az EKT-tehetségplatform létrehozása, amely egyablakos online átjáróként nyújt hozzáférést az EURAXESS szolgáltatásaihoz, további hálózataihoz és portáljaihoz, többek között a HRS4R és a RESAVER projekthez • Az ERA4You kezdeményezés elindítása a tehetség ágazatok közötti és EU-n belüli cirkulációjának előmozdítása érdekében • A K+I-rendszerekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréje a képzett munkaerő kiegyensúlyozott cirkulációjának támogatására • Az európai egyetemek szövetségeivel együttműködésben a kutatói életpályára vonatkozó európai keretrendszer kísérleti projektjének elindítása
--	---

5. A nemek közötti egyenlőség és az inkluzivitás előmozdítása, figyelembe véve a ljubljanai nyilatkozatot	• Szakpolitikai koordinációs mechanizmus kidolgozása a nemek közötti egyenlőség valamennyi aspektusának inkluzív nemi esélyegyenlőségi terveken és szakpolitikákon keresztül történő támogatása érdekében, valamint a végrehajtásukkal foglalkozó célzott uniós hálózat létrehozása • Stratégia az európai K+I-rendszerben elkövetett nemi alapú erőszak – többek között a szexuális zaklatás – elleni fellépésre, valamint a nemek közötti egyenlőségnek a munkahelyeken történő biztosítására a kutatás finanszírozásával vagy végrehajtásával foglalkozó szervezetekben végrehajtott intézményi változás révén • A nemek közötti egyenlőség megerősítésére szolgáló olyan szakpolitikai megközelítés bevezetése, amely az új EKT előmozdítása érdekében a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését célozza • A nemzeti kutatásfinanszírozó szervezetekkel együttműködésben a nemi dimenzióknak a kutatási és innovációs tartalmakba való integrálására és értékelésére vonatkozó elvek kidolgozása
6. Az EKT elmélyítése az európai tudományos élet szabadságának védelme révén	• Az európai tudományos kutatás szabadságát védő szakpolitikai megközelítés kidolgozásának elősegítése a tudományos kutatás szabadságáról szóló bonni nyilatkozat alapján • Az érdeklődő szervezetek támogatása a külföldi beavatkozásra vonatkozó iránymutatások ajánlásainak végrehajtásában • A tudományos kutatás szabadságáról szóló első európai ellenőrzési jelentés közzététele
7. A tudás jobb hasznosítására vonatkozó uniós iránymutatások továbbfejlesztése	• A tudás hasznosítására vonatkozó vezérelvek kidolgozása és jóváhagyása • A szellemi tulajdon intelligens felhasználására vonatkozó gyakorlati kódex kidolgozása az érdekelt felekkel közösen • A szabványosításra vonatkozó gyakorlati kódex kidolgozása a kutatók számára

8. Az EKT-n belüli kutatási infrastruktúrák fenntarthatóságának, hozzáférhetőségének és rezilienciájának erősítése	• Az európai kutatási infrastruktúra helyzetének stratégiai elemzése • Szélesebb körű és fenntarthatóbb hozzáférés biztosítása valamennyi ország számára az európai kutatási infrastruktúrákhoz és az azok által nyújtott szolgáltatásokhoz, továbbá a kutatási infrastruktúrákhoz való hozzáférésről szóló európai charta felülvizsgálata • Az ESFRI ütemtervének aktualizálása és a kutatási infrastruktúrák teljesítményértékelési keretének végrehajtása • Jelentés az európai kutatási infrastruktúra-konzorcium keretéről • Fokozott együttműködés a kutatási infrastruktúrák, az e-infrastruktúrák és az érdekelt felek között, többek között az európai nyílt tudományosadat-felhőn keresztül
9. A viszonyosságon alapuló nemzetközi együttműködés pozitív környezetének és egyenlő versenyfeltételeinek előmozdítása	• A K+I terén folytatott nemzetközi együttműködés értékeinek és elveinek továbbfejlesztése – „A kutatás és az innováció globális megközelítése – Európa nemzetközi együttműködésre irányuló stratégiája egy változó világban” című tanácsi következtetéseket foglaltak szerint – és azok előmozdítása a partnerországokkal és a nemzetközi fórumokkal folytatott többoldalú párbeszéd során • Kísérleti kezdeményezés indítása az „Európa együtt” megközelítésnek a világ egy konkrét régiójára és/vagy egy konkrét témára vonatkozó alkalmazásáról • Az európai tudománydiplomáciai menetrend kidolgozása • A többoldalú kezdeményezésekben való részvétel összehangolt közös megközelítésének előmozdítása

Prioritási terület: a zöld és digitális kettős átállás kihívásainak együttes kezelése, valamint a társadalom EKT-ban való részvételének növelése

EKT-tevékenységek	Eredmények
10. Az uniós K+I-küldetéseknek és -partnerségeknek az EKT kulcsszereplőivé tétele	• Az uniós K+I-küldetésekre és -partnerségekre vonatkozó információmegosztás és tájékoztatás és a velük kapcsolatos felelősségvállalás építése nemzeti, regionális és közösségi szinten a polgári szerepvállalás előmozdítása érdekében • A partnerségek teljesítményének és az új EKT-hoz, valamint az abban foglalt értékekhez és elvekhez való hozzájárulásának nyomon követése (a partnerségekkel foglalkozó tudásközpont munkája alapján)
11. A zöld átalakulást elősegítő EKT	• Szakpolitikai megközelítés kidolgozása a K+I-vezérelt, [...] <u>biztonságos és fenntartható, karbonszegény</u> energiatechnológiák együttműködési kerete számára • A zöld hidrogénnel kapcsolatos K+I-re irányuló kísérleti EKT-tevékenység kidolgozása, az egyéb kapcsolódó kezdeményezésekkel való összhang biztosítása mellett, a hidrogénre vonatkozó szélesebb körű K+I szakpolitikai megközelítés relevanciájának sérülme nélkül • ERA4FutureWork: szakpolitikai megközelítés (nemzeti, regionális, helyi és uniós szinten) a munka jövőjére irányuló K+F finanszírozásának kezelésére

12. Európa kulcsfontosságú ipari ökoszisztémái zöld/digitális átállásának felgyorsítása	• Konzultációs folyamat az iparágak K+I-hez kapcsolódó igényeiről, beleértve a képzési/továbbképzési igényeket, a digitalizációt, a K+I-vezérelt szabványosítást, a közös technológiai ütemterveket, valamint a kutatási és technológiai infrastruktúrákat • Robusztus szakpolitikai keret kidolgozása az alapkutatások nemzeti és európai szintű támogatásának hatékonyabbá tétele, és ezáltal áttörést jelentő tudás és innováció generálása érdekében • Szakpolitikai megközelítés kidolgozása az iparpolitikák és a K+I-politikák összekapcsolására, különös tekintettel arra, hogy miként lehet felgyorsítani a K+I-eredmények ipari hasznosítását, valamint kísérleti projektek indítása a közlekedési és az energiaipari ökoszisztémákban • Az energiaigényes iparágakban alkalmazandó karbonszegény technológiákra, valamint a körforgásos ipari technológiákra vonatkozó ipari technológiai ütemtervek kidolgozása • Koordinációs mechanizmus kidolgozása annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az ipar számára az innovációk teszteléséhez, validálásához és fejlesztéséhez szükséges technológiai infrastruktúrákat • A zöld (és digitális) átálláshoz való társadalmi alkalmazkodás kezelése
13. A felsőoktatási intézmények képessé tétele arra, hogy az EKT-val összhangban és az európai oktatási térséggel szinergiában fejlődjenek	• Az egyetemek támogatása a digitális átállásban, többek között olyan kezdeményezések révén, mint az „összekapcsolt egyetemek” kezdeményezés • Olyan szakpolitikai megközelítés kidolgozása és elfogadása, amely felvértezi a kutatókat az átjárható életpályákhoz szükséges készségekkel a tudományos életben és azon túl • Szakpolitikai megközelítés a felsőoktatási intézmények továbbfejlesztésére irányuló, többek között az európai kiválósági kezdeményezés és az „Európai Egyetemek” kezdeményezés konszolidálása révén történő jövőbeli uniós szintű támogatásra vonatkozóan
14. A tudomány közelítése a polgárokhoz	• A „Műanyag-kalózok: Hajrá Európa!” („<i>Plastic Pirates – Go Europe!</i>”) kezdeményezés léptékváltásának megvalósítása • A „tudomány európai városa” cím elindítása az ifjúság európai éve során, valamint különböző európai városok közötti hálózatok kiépítése • Megvalósíthatósági elemzés egy egységes „uniós tudományos médiahálózatról”, amelynek célja a tudományról szóló tényszerűbb újságírói tudósítások biztosítása lenne • Javaslat készítése a nyilvánosság bevonását célzó gyakorlati megoldásokra irányuló szakpolitikai koordinációs mechanizmusokhoz, beleértve a polgárok tudományos folyamatokba való bevonását is

Prioritási terület: a kutatási és innovációs kiválósághoz való hozzáférés bővítése Unió-szerte

EKT-tevékenységek	Eredmények
15. Regionális és nemzeti K+I-ökoszisztémák kiépítése a regionális/nemzeti kiválóság és versenyképesség javítása érdekében	- EKT-központok meghatározása és kísérleti kiépítése a versenyképes K+I-ökoszisztémák Unió-szerte történő létrejötte, a területi eltérések megszüntetése, valamint a tehetségek és a beruházások áramlásának megkönnyítése érdekében - Konzultációs folyamat a K+I területét érintő jövőbeli kétoldalú együttműködési tevékenységekről az EKT-n belüli K+I-kiválóság megerősítése és összekapcsolása érdekében
16. A kiválósághoz való hozzáférés javítása Unió-szerte	- Külön munkafolyamat létrehozása az EKT-fórumon belül a kiválósághoz való hozzáférés javítása érdekében - Az egyes tagállamoknak nyújtott testre szabott támogatás megtervezése és végrehajtása - A COST-ban rejlő potenciálra vonatkozó szakpolitikai megközelítés a kiválósághoz való hozzáférés Unió-szerte történő javítása érdekében
17. A közfinanszírozású, kutatást végző európai szervezetek stratégiai kapacitásának növelése	Tudománymenedzsmentre irányuló kezdeményezés végrehajtása legalább 100 európai intézmény részvételével

Prioritási terület: az összehangolt kutatási és innovációs beruházások és reformok előmozdítása

EKT-tevékenységek	Eredmények
18. Az EKT végrehajtásához hozzájáruló, folyamatban lévő vagy tervezett intézkedések azonosítására szolgáló nemzeti folyamat vagy az EKT-val kapcsolatos szakpolitikai eszköz előkészítésének elősegítése	Az EU és a tagállamok közötti koordináció biztosítása az EKT-t támogató nemzeti szakpolitikai megközelítések meghatározása és végrehajtása terén
19. Az EKT hatékony és eredményes ellenőrzési mechanizmusának létrehozása	- Egy EKT-val kapcsolatos online szakpolitikai platform kidolgozása azzal a céllal, hogy következetes, robusztus és színvonalas nemzeti jelentéstételi rendszeren keresztül lehessen információkat szolgáltatni az online szakpolitikai platform számára, a már meglévő eszközöket is figyelembe véve - Az EKT eredménytáblájának kidolgozása azzal a céllal, hogy nyomon lehessen követni az EKT-prioritások megvalósítása felé tett uniós szintű előrehaladást és az egyes EKT-tevékenységekkel kapcsolatban tagállami szinten elért eredményeket, a már meglévő eszközöket is figyelembe véve
20. A K+I-beruházások és -reformok rangsorolásának, koordinálásának és irányításának támogatása	Két- és többoldalú szakpolitikai párbeszéd útján megvalósuló szakpolitikai és beruházási megközelítés kidolgozása és elfogadásának előmozdítása annak érdekében, hogy támogatni lehessen az érdekelt tagállamokat a K+I-hez kapcsolódó beruházások rangsorolásában – ideértve az uniós és a nemzeti programok közötti szinergiákat is –, továbbá strukturális reformok végrehajtása